

KODEKS ETIČKOG I POSLOVNOG PONAŠANJA

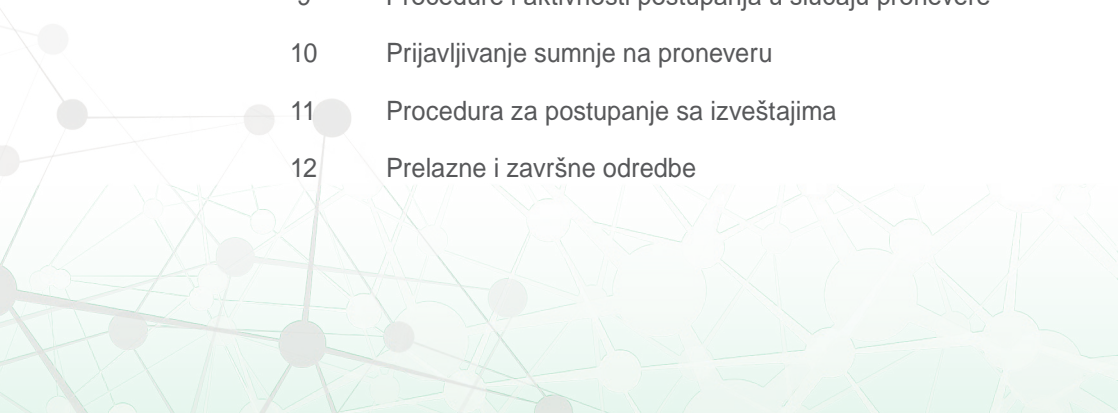
O PREVENCIJI, OTKRIVANJU I ISTRAZI
PRONEVERE

Živeti zdrav život

4	Ciljevi
5	Opseg i aplikacija
6	Zabrana nepoštenog rada i pronevere
7	Kontrole postupanja u slučaju pronevere
9	Procedure i aktivnosti postupanja u slučaju pronevere
10	Prijavljivanje sumnje na proneveru
11	Procedura za postupanje sa izveštajima
12	Prelazne i završne odredbe

Ciljevi

Kodeks etičkog i poslovnog ponašanja, otkrivanju i istrazi pronevere (u daljem tekstu „Kodeks etičkog i poslovnog ponašanja“) definiše glavne ciljeve, principe i pravila postupanja u slučaju pronevere u kompaniji Krka, d. d., Novo Mesto, i njenim filijalama (u daljem tekstu „Krka“). On takođe definiše zadatke i odgovornosti zaposlenih u Krki u vezi sa prevencijom, otkrivanjem i istragom pronevere.

Kodeks etičkog i poslovnog ponašanja se zasniva na primenljivoj regulativi i preporukama, kao i na **Krkinom Kodeksu etičkog i poslovnog ponašanja**, koji definiše principe i pravila etičkog ponašanja, dobre poslovne prakse i standarda rada u Krki.

Ciljevi Krke u vezi sa postupanjem u slučaju pronevere su sledeći:

- Smanjenje rizika od pronevere korišćenjem principa nulte tolerancije;
- Povećavanje svesti zaposlenog o potencijalnim proneverama i metodama za postupanje u slučaju pronevere;
- Obuka zaposlenih o njihovoj ulozi u otkrivanju rizika pronevere i njenog prijavljivanja;
- Stalno poboljšanje i upravljanje internim sistemima kontrole povezanim sa prevencijom i otkrivanjem pronevere;
- Obezbeđivanje adekvatnih izvora za prevenciju, otkrivanje i istragu pronevera;
- Dosledno poštovanje važećih pravila, smernica i kodeksa;
- Briga o pravovremenoj i pravilnoj istrazi o proneveri na koju se sumnja;
- Obezbeđenje zaštite podnosioca prijave;
- Zaštita Krkine reputacije i kapitala.

Opseg i aplikacija

Kodeks etičkog i poslovnog ponašanja se primenjuje na sve zaposlene u Krki, koji moraju da deluju u skladu sa njim u svim svojim odnosima sa Krkom i sa bilo kojim drugim pravnim ili fizičkim licem (u daljem tekstu „treće lice“).

Bilo koji Krkin zaposleni i treće lice mogu da prijave sumnju na proneveru u skladu sa ovim **Kodeksom etičkog i poslovnog ponašanja**.

Kodeks etičkog i poslovnog ponašanja definiše osnovne principe i pravila koja su u skladu sa primenljivom regulativom povezanom sa proneverom i korupcijom, smernicama, međunarodnim standardima rada i Krkinim internim pravilima. Zaposleni moraju uvek da uzmu to u obzir kada obavljaju svoj posao i obavljaju Krkine poslovne aktivnosti.

Krkine filijale su obavezne da se pridržavaju odredbi ovog **Kodeksa etičkog i poslovnog ponašanja** uzimajući u obzir moguće strože nacionalne zahteve.

Svi zaposleni moraju da se upoznaju sa sadržajem ovog **Kodeksa etičkog i poslovnog ponašanja**, bilo preko elektronskog sistema za učenje eCampus ili korišćenjem druge odgovarajuće metode. Zaposleni moraju da se informišu o svim izmenama i dopunama **Kodeksa etičkog i poslovnog ponašanja** na odgovarajući način. Novi zaposleni dužni su da se upoznaju sa sadržajem ovog **Kodeksa etičkog i poslovnog ponašanja** kada preuzmu svoje radne pozicije.

Zabrana nepoštenog rada i pronevere

Svaki nepošteni rad i pronevera, kako je definisano primenljivim regulativama (u daljem tekstu „pronevera“), je zabranjena. Takve aktivnosti posebno se odnose na sledeće:

- **Korupcija** označava zloupotrebu položaja da bi se dobila lična korist ili korist za treće lice. Aktivnost može da ima koruptivnu namenu kada je korist obećana ili data sa namerom da se ohrabri ili nagradi kršenje očekivanog ponašanja, ili kada se korist prihvati kao plaćanje očekivanog ponašanja.
- **Prevara** je svako neetičko i/ili nelegalno delovanje sa namerom dobijanja protivpravne i nepravedne koristi u odnosu na Krku ili prouzrokovanja štete trećoj strani. Pronevera, na primer, uključuje prevaru, prikrivanje ili zloupotrebu poverenja, ili nepošteno finansijsko izveštavanje itd. Pronevera je izvršena ako pojedinačna lica ili kompanije deluju namenski radi sticanja materijalne koristi, uglavnom u formi gotovine i vlasništva nad kapitalom, ili da ostvare nelegalno svoje interese, čime nanose štetu Krki ili trećim licima. Osobe ili kompanije mogu da pokušaju da izbegnu izmirenje svojih obaveza ili gubitaka usluga i zaštite svoje lične ili poslovne koristi ilegalno delujući na nepošten način.
- **Podmićivanje** označava traženje, prihvatanje, obećavanje, nuđenje, davanje ili nametanje u prihvatanju koristi, koje je namenjeno kao motiv za ilegalnu i neetičku aktivnost ili povredu poverenja.
- **Sukob interesa** označava situaciju koja omogućava vršenje ili navodi na vršenje aktivnosti koje mogu da dovedu do korupcije ili drugog nelegalnog dela. Kod sukoba interesa, osoba se obično suočava sa izborom između obaveza i zahteva svog radnog mesta i svojih ličnih interesa.

Kontrole postupanja u slučaju pronevere

Kontrolne aktivnosti za postupanje u slučaju pronevere se primenjuju kroz čitavu organizacionu strukturu Krke. One su postavljene na mesto da bi obezbedile kvalitet, transparentnost, sigurnost i učinak. One se baziraju na eksternim i internim pravilima, standardima, dobroj poslovnoj praksi, kodeksu, sistemima odobrenja dokumenata, jačanja zaposlenih i odgovornosti itd. Kontrolne aktivnosti su takođe namenjene za prevenciju pronevere, jačanje svesti i izveštavanje o zadacima između zaposlenih kao i za opažanje, otkrivanje i istragu pronevere.

Krka je uspostavila okruženje kontrole koje omogućava upravljanje ključnim strateškim i operativnim rizicima i pravovremenu identifikaciju i upravljanje faktorima koji mogu da kompromituju ispunjenje ciljeva, što je definisano u Krkinjoj Strategiji razvoja i Priručniku o kvalitetu. Pojedinačne kontrole aktivnosti su takođe povezane sa postupanjem u slučaju pronevere.

Krkin Registar rizika uključuje sveobuhvatnu prezentaciju svih mogućih rizika. Dopunjen je Planom integriteta. Krka integriše upravljanje rizikom u svim svojim poslovnim procesima. Mi koristimo veliki broj standardnih operativnih procedura i drugih internih uputstava koje definišu kontrolne aktivnosti i odgovornosti za nesmetano poslovanje i smanjenje rizika.

Odgovornosti u vezi sa prevencijom, otkrivanjem i istragom pronevere prema korporativnim nivoima rukovođenja su navedene u nastavku.

Upravni odbor Krke, d. d., Novo mesto obezbeđuje uspostavljanje adekvatnog okruženja kontrole za održavanje vrednosti kapitala i ugleda kompanije. Upravni odbor postavlja glavnog službenika za usklađivanje sa zakonskom regulativom, koji je takođe odgovoran za prevenciju, otkrivanje i istragu pronevere.

Zadaci i odgovornosti **glavnog službenika za usklađivanje sa zakonskom regulativom** uključuju:

- Procenu rizika od pronevere;
- Predlaganje internih sistema kontrole za prevenciju, otkrivanje i istragu pronevere;
- Uspostavljanje internih kanala i procedura za postupanje poprijavama o sumnji na proneveru;
- Informisanje, edukovanje i podizanje svesti zaposlenih o sadržaju ovog Kodeksa etičkog i poslovnog ponašanja;
- Vođenje registra izveštaja i dokumentacije povezane sa istragama o sumnjama na proneveru;
- Predstavljanje izveštaja Upravnom odboru u vezi sa prevencijom, otkrivanjem i istragom pronevere;
- Rad sa spoljnim stručnjacima i pravosudnim organima.

Zadaci i odgovornosti **direktora odeljenja, odseka i nezavisnih usluga** uključuju:

- Procenu rizika od pronevere u odgovarajućoj oblasti pod njihovom nadležnošću;
- Primenjivanje efikasnog internog kontrolnog sistema za postupanje po proneveri;
- Praćenje principa nulte tolerancije protiv bilo kog oblika pronevere;
- Saradnja sa glavnim službenikom za usklađivanje sa zakonskom regulativom u sprovođenju odgovarajućih aktivnosti ako se sumnja na proneveru koja se odnosi na njihovu organizacionu jedinicu.

Zadaci i odgovornosti **svakog zaposlenog** uključuju:

- Pošteno delovanje sa integritetom u skladu sa Krkinim Pravilnikom o radu i svim drugim važećim pravilima;
- Izveštavanje o bilo kojim događajima ili transakcijama koje mogu da ukazuju na potencijalnu proneveru;
- Čuvanje i zaštita bilo kog dokaza moguće pronevere;
- Praćenje principa nulta tolerancije protiv bilo kog oblika pronevere.

Procedure i aktivnosti postupanja u slučaju pronevere

Procedure i aktivnosti postupanja u slučaju pronevere svrstavaju se u tri kategorije: prevencija, otkrivanje i istraga pronevere. Glavni fokus je na prevenciji pronevere. Aktivnosti otkrivanja pronevere su takođe važne, ipak, istraga pronevere u slučaju sumnje na velike pronevere spada u nadležnost kvalifikovanih stručnjaka i relevantnih institucija.

Redovne aktivnosti postupanja u slučaju pronevere takođe uključuju poboljšanje interne kontrole za smanjenje rizika od pronevere usvajanjem i dopunama i izmenama internih pravila i uputstava.

Krka obezbeđuje upravljanje sukobom interesa standardnim operativnim procedurama i pravilima koji smanjuju rizike i sprečavaju sukobe interesa koji mogu da naruše reputaciju Krke.

Krka obezbeđuje da se svi odnosi sa medicinskim sektorom vrše u skladu sa primenljivim pravilima i smernicama, da se mogućnosti pojave nelegalnog delovanja smanje. Saradnici obavljaju svoj rad u skladu sa propisima i odgovarajuće su obučeni za promociju proizvoda.

Obrazovanje i obuka zaposlenih su ključne u uspešnom upravljanju proneverom. Krkini programi obuka, interno objavljene informacije i obaveštenja na tablama obezbeđuju adekvatan nivo informisanja na osnovu kojeg su zaposleni u mogućnosti da otkriju potencijalnu proneveru ili određene aktivnosti koje mogu da predstavljaju proneveru.

Prijavljivanje sumnje na proneveru

Bilo koje zaposleno lice u Krki i treće lice može da prijavi sumnju na proneveru.

Ako zaposleni u Krki otkriju bilo kakvo delovanje koje ukazuje na sumnju pronevere, moraju o tome odmah da obaveste svog nadređenog. Ako priroda sumnje na proneveru ili njene okolnosti ovo ne omogućavaju, oni moraju da obaveste šefa sektora pravnih poslova ili glavnog službenika za usklađivanje zakonske regulative. Sumnja na proneveru takođe može da se prijavi anonimno. Elektronska adresa za prijavu sumnje na proneveru je compliance.officer@krka.biz.

Ako podnosilac prijave ne želi da ostane anoniman, on može da prijavi sumnju na proneveru putem telefona:

- Glavni službenik za usklađivanje sa zakonskom regulativom u Krka grupi: **+386 7 331 26 00**;
- Šef pravnih poslova u Krka grupi: **+386 7 331 95 95**.
- Lokalni službenik za usklađivanje sa zakonskom regulativom, ukoliko je imenovan (kontakt detalji su dostupni na lokalnoj internet stranici).

Krka se obavezuje da postupa sa podacima podnosioca prijave poverljivo, profesionalno i sa dužnom pažnjom i da štiti podnosioca prijave adekvatno od bilo kojih osvetničkih mera.

Procedura za postupanje sa izveštajima

U saradnji sa pravnim poslovima, glavni službenik za usklađivanje sa zakonskom regulativom može da formira poseban tim koji će se baviti ulaznim izveštajima. Pored glavnog službenika za usklađivanje sa zakonskom regulativom, tim može takođe da se sastoji od dva do četiri zaposlena lica koji imaju određene veštine od značaja za istragu sumnje na proneveru iz različitih organizacionih jedinica. Tim adekvatno odgovara na svaku prijavljenu sumnju na proneveru, istražuje njene uzroke i predlaže korektivne i preventivne mere. Istrage pronevere sprovode zaposleni sa odgovarajućim veštinama – i ako je to potrebno – takođe i spoljni stručnjaci i pravosudni organi.

Podnosilac prijave koji prijavljuje sumnju na proneveru u dobroj veri i bez štetnih namera je zaštićen od osvetničkih aktivnosti; njima se nudi odgovarajuća podrška i mogu biti obavješteni o ishodu njihove prijave. Podaci podnosioca prijave treba da se tretiraju kao poverljivi. Bilo kakve osvetničke radnje biće tretirane kao posebno ozbiljno kršenje Krkinog Kodeksa etičkog i poslovnog ponašanja.

Glavni službenik za usklađivanje zakonske regulative mora da čuva evidenciju ulaznih prijava, primenjenih procedura i aktivnosti povezanih sa prijavama.

Na osnovu rezultata istrage, glavni službenik za usklađivanje sa zakonskom regulativom predlaže jednu od sledećih opcija relevantnoj organizacionoj jedinici i ukoliko je to potrebno, Upravnom odboru:

- Izveštaj o sumnji na proneveru je neosnovan i nije potrebna dalja istraga;
- Izveštaj o sumnji na proneveru je osnovan, interne mere su potrebne, kao što su sankcije i poboljšanje kontrolnih procedura;
- Prijava sumnje na proneveru je osnovana i potrebna je dalja istraga koju vrše zaposleni sa određenim veštinama, spoljni stručnjaci ili pravosudni organi.

Pronevere na koje se sumnja se istražuju u skladu sa primenljivim lokalnim zakonodavstvom.

Prelazne i završne odredbe

Upravni odbor kompanije usvaja Kodeks etičkog i poslovnog ponašanja. Kodeks etičkog i poslovnog ponašanja se objavljuje na Krkinom internom internet sajtu (Krkanet) i na Krkinom javnom internet sajtu.

Na dan stupanja na snagu ovog Kodeksa etičkog i poslovnog ponašanja, Pravilnik o prevenciji, otkrivanju i istrazi pronevere od 7. decembra 2015. godine i Politika o prevenciji, otkrivanju i istrazi od 7. decembra 2015. godine prestaju da važe.

Neophodno je da se ovaj Kodeks etičkog i poslovnog ponašanja revidira jednom na svake dve godine i da se dopunjuje i menja po potrebi.

Poslednja revizija: Januar 2023.

www.krka.rs